



**Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica**

Ab anno Christi 1541. usque ad annum 1546

**Fleury, Claude**

**August. Vind. [u.a.], 1770**

**VD18 90118510**

§. 50. Aleandri Cardinalis obitus.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66615](#)

**Sæcul. XVI.** litanus, Melphiensis Episcopus, itidem  
**A.C. 1542** Presbyter Cardinalis titulo S. Sylvesteri  
 & S. Martini in Montibus. III. Pomponius Cæcius Romanus, primo civitatis Castellanæ, postea Coloniæ Sutrinæ Antistes, ac Vicarius Papæ, nec non Cardinalis Presbyter titulo S. Cyriaci. IV. Robertus Puccius patria Florentinus, Pistoriensis Episcopus, Presbyter Cardinalis titulo SS. quatuor Coronatorum, & major Pœnitentiarius. V. Joannes Moronus, cuius supra meminimus, Mediolanensis, Mutinensis Episcopus, Presbyter Cardinalis titulo S. Vitalis. VI. Gregorius Cortesius, Mutinensis, Abbas Montis Cassini, Presbyter Cardinalis titulo S. Cyriaci, postea Urbini Episcopus. VII. Thomas Badia Theologus, ac Ordinis FF. Prædicatorum alumnus, sacri Palatii Magister, & Presbyter Cardinalis titulo S. Sylvesteri in Campo Martio. VIII. Christophorus Madrucius, Tridenti in patria sua urbe Episcopus, Presbyter Cardinalis titulo S. Cæsarii, & Episcopus Prænestinus, qui tamen ultimus tunc nondum publice Cardinalis fuerat declaratus.

§. L.

*Aleandri Cardinalis obitus.*

Hos

**H**os inter Pomponius Cæcius tertio Sæc. XVI.  
post electionem mense die quarta A.C. 1542.

Augusti e vivis excessit. Erat is Vir Ciac. p. 623.  
Philosophiæ ac Astronomiæ scientiis Spond. hoc  
longe clarissimus, sepultusque est in Ec. ann. n. 16.  
clesia S. Joannis in Laterano, ubi etiam  
Canonicus erat.

Hoc item anno quatuor alii Cardinales mortalitatem exuerunt, ex quibus primus erat Hieronymus Aleander, Mottæ, quæ exigua urbs est in Foro-Julli & Histriæ finibus sita, anno Domini millesimo quadringentesimo octogesimo die decima tertia Februarii natus. Ejus Pater nomine Franciscus Aleander, professione Medicus, summa sollicitudine Hieronymum filium suum educavit, eumque literis imbuendum Venetias & ad Portum Naonem misit, ubi non nisi quindecim annos natus humaniores literas tradidit, sibique magnam nominis sui famam conciliavit. Progressu temporis præter Mathematicas & Physicas disciplinas etiam Medicinæ, nec non ad descendæ Græcæ ac Hebraicæ linguæ operam dedit, in quo studio opitulante stupendæ prorsus memoriæ felicitate tantos fecit progressus, ut utrumque idioma mira facilitate scriberet, atque enuntiaret. Tam rara igitur meriti fama ad Alexandrum VI. Papam delata, ab eodem selectus est, ut filio suo ab epi-

Sæcul. XVI. stolis esset, postea vero in Hungariam  
A.C. 1542 velut Papæ Legatus decernebatur, ve-  
rum morbo adinodum periculoso obrus-  
tus alibi sortem suam experiri cogebat-  
tur, unde a Ludovico Rege accersitus in  
Gallias venit, ibidemque regio Diplo-  
mate civitatis jure donabatur, atque U-  
niversitatis Parisinæ Rector, nec non  
Græcæ linguae Professor renuntiatus,  
demum Aureliæ ac Blesi publice hoc  
idioma tradidit. Posthæc Stephanus  
Poncherus Parisiensis Episcopus eun-  
dem ad se venire rogavit, quo ægre ad-  
modum permittente Hieronymus profe-  
ctus est ad Erardum de la Marck Leo-  
diensem Episcopum, qui eum non mo-  
do in suum sibi Cancellarium, sed etiam  
Ecclesiæ suæ Præpositum elegit, illum-  
que amica vi compulit, ut Romam ver-  
sus itineris socius esset, ubi a Leone X.  
Papa, qui eum in sua aula detinuit, an-  
no Domini millesimo quingentesimo de-  
cimo nono in Germaniam tanquam Se-  
dis Apostolicæ Nuntius decernebatur,  
ac demum, licet absens, anno Christi  
millesimo quingentesimo vigesimo post  
Zenobii Acciajoli obitum Bibliothecæ  
Vaticanæ præficiebatur. Porro lega-  
tionem suam cum ingenti applausu obi-  
bat, ab omnibus non modo ob dignita-  
tis suæ prærogativam, sed etiam pro-  
pter doctrinæ & eloquentiæ præstantiam  
ubi-

ubique maximi habitus, præcipue ve- Sæcul. XVI.  
 ro in Wormatiensi Conventu, ubi soli- A.C. 1542.  
 das omnino tres horas contra Lutheri er-  
 rores declamabat, non sine prospero ze-  
 li sui successu: quamvis præpedire haud  
 posset, quo minus hic idem Hæresiar-  
 cha in hisce comitiis audiretur: recu-  
 fabat tamen Hieronymus cum eo in are-  
 nam descendere, tantumque efficiebat,  
 ut ejus libri igni traderentur, & ipse pro-  
 scriberetur, quin imo Hieronymus edi-  
 ctum promulgavit, quo Lutherus etiam  
 condemnatus fuit: Posthæc cum Alean-  
 der Wormaltia reversus esset, a Clemen-  
 te VII. Brundusino Archiepiscopatu ho-  
 noratus tanquam Papæ Nuntius in Fran-  
 ciam mittebatur, ac Franciscum I. Gal-  
 liarum Regem eodem tempore comita-  
 batur, quo hic Princeps in Papiensi prœ-  
 lio captus fuerat: Anno autem salutis  
 millesimo quingentesimo trigesimo pri-  
 mo ab eodem Papa rursum in Germa-  
 niam Legatus mittebatur, ubi brevi to-  
 tam rerum faciem penitus immutatam  
 experiebatur; „nam populus, inquie-  
 „bat Aleander, in Protestantium urbi-  
 „bus haud ultra tam insano furore ad-  
 „versus sacram Sedem tumultuabatur,  
 „plebs tamen in Catholicorum civita-  
 „tibus ad excutiendum Pontificis obse-  
 „rium, atque ad aucupanda Ecclesia-  
 „rum bona juxta Protestantium exem-

F 5

„plum

Sæcul. XVI., plm valde propensum exhibebat ani-  
A.C. 1542. „mum. „ Porro Aleander, irrito licet  
conatu, nulli tamen pepercit labori, ut  
Carolum V., ne Principibus Lutheranis  
indicias concederet, præpediret; po-  
stea autem Venetas reversus, a Paulo  
III. Romam accitus est, ut anno post  
Christum natum millesimo quingentesi-  
mo trigesimo sexto in laboris sui præ-  
mium sacra purpura decoraretur. In-  
super Legatus nominabatur, ut Conclio  
Vicentiae celebrando præesset, cum  
autem hoc propositum successu suo fru-  
straretur, Aleander itidem Apostolici  
Legati munere insignis in Germaniam  
venit, verum hoc anno die prima Fe-  
bruarii Romam reversus ibidem obiit,  
eodem tempore, quo præclaræ suæ lu-  
cubrationi contra scientiarum Professo-  
res, quod tamen opus nunquam publi-  
cam lucem aspexit, ultimam manum ad-  
movere parabat, ac ipse, ut Tridentinæ  
Synodo præesset, destinabatur. Eo  
tempore Aleander circiter sexagesimum  
secundum ætatis suæ annum agebat,  
forte longius vitæ suæ dies protractu-  
rus, si Medicorum, qui remediorum vio-  
lentia ejus vires exhauserunt, consiliis  
minus faciles aures præbuisset. Poste-  
ris reliquit quædam carmina, dialogos  
ac quasdam epistolas, quæ de rebus Ec-  
clesiæ agunt. Corpus ejus Mottam

trans-

translatum, atque ibidem in Ecclesia S. Sæc. XVI.  
Nicolai sepultum est.

A.C. 1542.

## §. LI.

*Cæsarini Cardinalis extrema.*

Alter erat Alexander Cæsarinus patria *Ciac. l. c.*  
Romanus, qui primo Protonotarius p. 404.  
Apostolicus creatus est, postea vero spe- *Aubery vie  
ciali amicitia Medicæ familiæ Princi- des Card.*  
pibus junctus a Leone X. Papa, qui ex *Ughel. in  
Italia sacra.*  
eodem genere ortum duxerat, die pri-  
ma Julii anno salutis millesimo quingen-  
tesimo decimo septimo Cardinalis Dia-  
conus titulo SS. Sergii & Bacchi renun-  
tiatus est: Clemens autem VII. Papa  
hunc titulum commutavit, atque Ale-  
xandrum Ecclesiæ ad S. Mariam in Via  
lata adscripsit, ac denique Paulus III.  
Albanensem, Prænestinam & Pampe-  
lonensem Ecclesiam eidem regendam  
concessit. Præterea administravit Cæ-  
sarinus Hidruntinum, Brixensem, alios-  
que Episcopatus: electo autem in Pon-  
tificem Adriano VI. a S. R. E. Cardina-  
lium Collegio Cæsar-Augustam missus  
fuit, ut novum Papam veneraretur, ac  
cum eo de maximi momenti negotiis  
conferret. Dein post urbis Romanæ di-  
reptionem obses Cæsareis copiis datus,  
a Paulo III. unacum Cardinale Senensi,  
Episcopo Ostiensi Legatus ad Carolum  
V. Cæsarem decernebatur, ut eidem ob-

Afri-